

Saara-Sofia Sirén kok

Kirjallinen kysymys toimista uhanalaisen järvilohen suojelemiseksi

Eduskunnan puhemiehelle

Uhanalaisen järvilohen tilanne on kriittinen. Ihmisen toiminnan seurauksena lohen elintila on kaventunut olemattomaksi, ja yhdistettynä liialliseen kalastukseen lohikanta on pudonnut huolestuttavalle tasolle.

Keskeisenä tekijänä järvilohen ahdingolle voidaan nähdä lohille tärkeiden elinalueiden kaventuminen jokien patoamisen johdosta. Kalojen vaellusreitit ja kutualueet Suomessa ovat pitkälti tuhoutuneet vesivoiman rakentamisen myötä. Sähköyhtiöt on veloitettu korvaamaan patoamisesta aiheutuvia haittoja kustantamalla lohenistutuksista aiheutuvia kuluja. Tutkijoiden mukaan kalaistutukset eivät kuitenkaan ole toimineet toivotusti.

Järvilohen salakalastus pahentaa ongelmaa entisestään. Täysi-ikäisiä lohia tarvittaisiin emokaloiksi uusia istutuksia varten, mutta sukukypsiä kaloja ei tahdo riittää. Asiantuntijoiden esittämien arvioiden mukaan jopa 99 prosenttia järvilohesta joutuu kalastajan saaliiksi ennen kutuvaelluksen päättymistä.

Luvattoman kalastuksen haittoja uhanalaiselle järvilohelle ei selvästi ymmärretä, ja salakalastuksesta onkin tullut arkipäivää. Kalastusvalvojien resurssit eivät mitenkään riitä kaikkien salakalastajien tavoittamiseksi. Salakalastajat esimerkiksi liikkuvat kielletyillä alueilla entistä useammin myös öisin. Luvattomasta kalastuksesta annettavat sanktiot eivät tunnu olevan riittävän suuri pelote, sillä samoja tekijöitä on tavoitettu kohteista uudelleen.

Nykyiset kalastusta rajoittavat toimet ja salakalastuksesta seuraavat rangaistukset eivät näytä johtavan järvilohikannan elpymiseen. Mikäli järvilohi halutaan pelastaa, on toimiin ryhdyttävä pian. Kalastuslain sääntelyn riittävyys tulisi tarkastaa järvilohen osalta, ja lohen salakalastuksesta annettavien rangaistusten nostoa tulisi pohtia. Uhanalaisille kalalajeille olisi myös määrättävä korvausarvo, kuten on muilla rauhoitetuilla eläinlajeilla ja rauhoitetuilla kasvilajeilla. Kalastusvalvojien riittävät resurssit kitkeä salakalastus tulisi varmistaa. Lisäksi järvilohen suojelemiseksi olisi selvitettävä, voidaanko turhia patoja purkaa tai rakentaa voimalaitoksia ohittavia kalateitä.

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitän asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Mihin toimiin hallitus ryhtyy uhanalaisen järvilohen suojelemiseksi?

Kirjallinen kysymys KK 504/2016 vp

Helsingissä 4.10.2016

Saara-Sofia Sirén kok